

Nyreslag, en akut sygdom i muskulaturen

DYRLÆGEN
GIVER SVAR

Dyrlægens gode råd

Ridehesten-Hippologisk:

Februar	Influenza hos hesten
Marts	Smitsom kastning
April	Tilridning af unge heste
Maj	Føllets første levetid
Juni	Min hoppe skal
fole	
Juli	Børdrejning

Af dyrlæge Bo I. Jørgensen, Ansager

Muskelsygdommen nyreslag eller påskesyge eller monday morning disease som den også kaldes for, er en akut opstået ødelæggelse af muskelceller, på grund af for meget mælkesyre inde i cellerne. Den har med andre ord ikke noget med nyrerne direkte at gøre. Navnet opstået på grund af, at de første muskler som skades ofte er de store rygmuskler, disse ligger lige over hestens nyrer.

Symptomer

Symptomerne ses i forbindelse med træning, som regel lige i begyndelsen af træningen. Hesten bliver uvillig til at gå frem, og går med meget små skridt på bagbenene. Hvis den presses til at fortsætte arbejdet, vil den til sidst ikke kunne stå på benene, den får en lammelse af musklerne. Der kan herved ske betydelig skade på de store muskelgrupper i ryggen og lårene. Hesten vil være meget stiv i muskulaturen over ryggen og ned over krydset og øm for tryk. Det er meget vigtigt at standse træningen hurtigt og få tilkaldt

en dyrlæge, hvis hesten er ved at få nyreslag. Herved minimeres skaderne som følge af arbejdet, og en hurtigere rekonvalisensperiode. Ved en blodprøve kan dyrlægen se en ændring af en række enzymer som frigives til blodet fra de ødelagte muskelceller. Derved kan dyrlægen vurdere, hvor alvorlig muskelskaden har været. Ved at tage flere prøver med nogen tids mellemrum, 1-2 uger, kan dyrlægen se, hvornår hesten igen må komme i normal træning.

Årsager til nyreslag

Årsagen til denne muskelsygdom er, at hesten har opbygget et meget stort depot af sukker inde i muskelcellerne, som hurtigt kan forbrændes til mælkesyre og energi, hvis musklerne pludselig skal arbejde hårdt. Dette sker uden brug af ilt, og er hestens nødberedskab i tilfælde af, at den hurtigt skal flygte fra en fjende. Vi kan agere fjende, hvis vi pludselig kræver et hårdt stykke arbejde af hesten, uden at den er tilstrækkeligt trænet og opvarmet. Ved opvarmning åbnes de små blodkar i musklerne, så der kan komme mere ilt ud til muskelcellerne. Hvis bare muskelcellerne har tilstrækkelig ilt, vil de hurtigt nedbryde forstadiet til mælkesyre i musklerne, så mælkesyren ikke ophobes, og derved ødelægges cellerne.

Forebyggelse

Når vi nu kender årsagen til denne sygdom, skulle det også være muligt at forebygge de fleste tilfælde. I dette tilfælde drejer det sig om at give sin hest en kontinuerlig træning med opvarmning og skridtmotion efter arbejde. De fleste tilfælde ses efter, at hesten af den ene eller den anden grund ikke har været i arbejde i et par dage, men har fået den samme mængde kraftfoder som den plejer. Herved ophobes der store mængder sukker i muskelcellerne, som når arbejdet begyndes, vil kunne nedbrydes til mælkesyre. Det andet

er, at man ved langsom tilvænning kan træne hesten til at forbrænde fedt i muskelcellerne som erstatning for noget af den sukker, som ville kunne give mælkesyre. Derfor vil det være en god ide, at erstatte noget af kulhydratmængden med vegetabiliske olier hos heste, som behøver store mængder kulhydrater for at opretholde huld under hård træning. Der kan gives 4-8 dl. olie pr. dag. Der er ca. 2,5 gange så meget energi i fedt pr. kilo, som i kulhydrater, så 4 dl. olie svarer til energien i et kilo kraftfoder. En anden vigtig faktor i funktionen af muskelcellerne er, at der er tilstrækkelig meget selen, B-vitamin og E-vitamin i foderet. Disse to stoffer er af stor betydning for hele energiomsætningen inde i cellerne. Det har tidligere været påstået, at man kunne fremprovokere et nyreslag ved at hælde koldt vand over ryg og kryds på hesten efter arbejde. Dette må siges at være historie. Man havde i forbindelse med OL i Atlanta lavet flere tests på, hvordan hestene reagerede på at blive kraftigt nedkølet efter arbejde. Der blev ikke observeret nogle problemer med muskulaturen hos nogle af hestene, selv om de blev skyllet over på hele kroppen, med selv meget koldt vand.

Gode råd ved nyreslag

1. Hvis hesten viser tegn på nyreslag - stands træningen omgående og tilkald en dyrlæge
2. Giv hesten en kontinuerlig træning med opvarmning og skridtmotion efter arbejde
3. Nedsæt hestens mængde af kraftfoder, hvis arbejds mængden nedsættes
4. Giv hesten fedt istedet for kulhydrater
5. Sørg for at der er tilstrækkelig meget selen.

Fruerlund Boks & Staldsystemer

HESTEBOKSE - SPILTOVE - STALDINVENTAR

Staldinventar, døre og vinduer fremstilles efter individuelle mål
Sikrer dig den perfekte stald hver gang

FRUERLUND STUTTERI APS · VESTERRISVEJ 117 · 9620 ÅLESTRUP · TLF. 98 65 85 67 · FAX 98 65 86 26